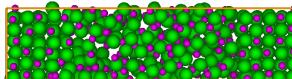

Ukázka: Bod tání modelu NaCl

1/10
pch3a

Úkol:

Stanovte bod tání modelu NaCl metodou zonální tavby (*slab geometry*)

Model:

Lennard-Jones + náboje¹

Postup:

- připravte nanokrystalek $2 \times 2 \times 2$ (Na_4Cl_4)
- replikujte tento motiv $3 \times 3 \times 3$ krát a simulujte krytal v periodických okrajových podmínkách
- stanovte hustotu a radiální distribuční funkce krystalu
- roztavte a stanovte hustotu a radiální distribuční funkci taveniny
- replikujte krytal $1 \times 1 \times 3$ krát a roztavte polovinu boxu
- simulujte za dané teploty a sledujte, zda krytal narůstá či se taví

¹In Suk Joung and Thomas E. Cheatham, III: *J. Phys. Chem. B* **112**, 9020–9041 (2008)

A04-cr-sim.sh simulace v rovnováze

6/10
pch3a

Spuštěte simulaci s vytvořeným krystalem ještě jednou a budeme měřit.

Protože simulace bude delší, bude spuštěna nikoliv na serveru, ale dávkově na některém z klientů klastru (neplatí pro a325-1).

A05-cr-view.sh prohlížení výsledků

7/10
pch3a

- 1=show (video trajektorie)

- 2=konvergenční profily (veličiny v závislosti na čase)

- 3=radiální distribuční funkce (kliknutím do grafu pravou myší si zobrazíte význam barev)

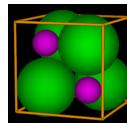
- 4=kumulativní distribuční funkce (running coordination number) = počet sousedů daného iontu do dané vzdálenosti (kliknutím do grafu pravou myší si zobrazíte význam barev)

A01-Na4Cl4.sh (nanokrystalek)

2/10
pch3a

Úkol: Hustota modelu NaCl je 2.1 g cm^{-3} , $M(\text{NaCl}) = 58.4 \text{ g mol}^{-1}$. Vypočtěte velikost hrany L krychličky obsahující Na_4Cl_4 , převeďte na \AA .

• Spusťte skript A01-Na4Cl4.sh a vložte vypočtené číslo do programu. Prohlédněte si vytvořený krystalek.

Návod pro show:

- kontextový návod: stiskni **tlačítko** pravým tlačítkem myši
- kliknutí označuje molekuly (nebudete potřebovat)
- tažení rotuje a pohybuje konfiguraci:
 - levé tlačítko: rotace okolo \hat{x} , \hat{y}
 - prostřední tlačítko: přesun
 - pravé tlačítko: rotace okolo \hat{z}
- kolečko myši = zoom

Start trajektorie (až budete nějakou mít): **|>**

Pokud se budete nudit: **NFF** nebo **ZBUF** + **one frame + render**

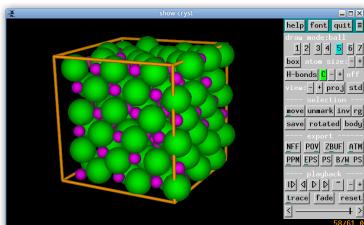
A02-repl.sh (příprava krystalku $\text{Na}_{108}\text{Cl}_{108}$)

3/10
pch3a

V dalším kroku pomnožíme krystalek 3x v každém směru a necháme chvílkou simuloval za teploty 300 K a tlaku 1 atm.

Zařídí to skript A02-repl.sh.

K tomu je potřeba jednak definice silového pole (připraví se sama), jednak definiční soubor simulace. Pro zvýšení uměleckého dojmu si ho můžete prohlédnout na následující stránce.

cryst300.def – definiční soubor první simulace

4/10
pch3a

```
n=108          ! pomocna promenna
N[0]=n        ! pocet Na[1]=n
rho=2050      ! referencni hustota [kg/m3]
cutoff=8.607  ! elst cutoff (pr Evaldovu sumaci) [AA]
Lcutoff=cutoff ! Lennard-Jones cutoff [AA]
rdf.grid=20   ! mereni strukturky (rad. distr. f.) [1/AA]
el.epsk=2 el.epsr=0.4 ! presnost vypoctu elst. sil [K/AA]
el.diff=0.3   ! omezci urcita varovani o presnosti
noint=30 h=0.1/noint ! pocet kroků/cyklus a delka kroku [ps]
no=100        ! pocet cyklu
dt.plb=1      ! jak casto se bude zapisovat "playback" [ps]
thermostat="Andersen" ! nahodne stouchance (Maxwell-Boltzmann)
T=300         ! teplota [K] (bude zmzeneno)
tau.T=1       ! casova konstanta termostatu [ps]
P=101325     ! tlak [Pa]
bulkmodulus=2e13/(T+300) ! odhad modulu pruznosti (pro barostat)
tau.P=2       ! konstanta barostatu [ps]
init="start"  ! start z predch. konfig.; nove mereni a zaznam
! TOHLE BUDE SMAZANO PO PRVNIM KROKU:
load.n[0]=3  ! pomnozit 3x ve smeru x
load.n[1]=3  ! pomnozit 3x ve smeru y
load.n[2]=3  ! pomnozit 3x ve smeru z
;
```

A03-cr-init.sh (počáteční relaxace)

5/10
pch3a

Skript se vás zeptá na teplotu, kterou dostanete od vyučujícího. Vhodný interval teplot je 1200–1400 K. Stejná teplota pak bude použita i v kroku A09.

Na grafech veličin v závislosti na čase vidíme, zda máme systém zrelaxovaný do rovnováhy.

Zobrazeny jsou závislosti teploty, potenciální energie a hustoty na čase.

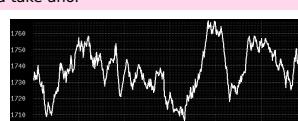
Všechny grafy zrušte nejrychleji pomocí **kill all**.

Pokud grafy stále vykazují trend, nutno tento krok opakovat.

Na dotaz „Opakovat michani s init="append"(A/n)?“ odpovídáme buď **a** **[Enter]** nebo **A** **[Enter]** nebo **n** **[Enter]** nebo **N** **[Enter]**.

Jak je zvykem ve světě unixu, velké A znamená default, tedy jen **[Enter]** znamená také ano.

Nejpomaleji konverguje hustota; pokud se mění jen $0 \pm 10 \text{ kg m}^{-3}$, je to OK.

A10-zone-sim.sh Zonální tavba

9/10
pch3a

Konfigurace z předchozího kroku bude simulovala za konstantní teploty a konstantního tlaku ve směru osy z. Ve směrech x,y se velikost simulační buňky nemění.

Simulace bude spuštěna na některém z klientů klastru.

A11-zone-show.sh prohlížení trajektorie

9/10
pch3a

Trajetorií zapsovanou běžící simulací je možné prohlížet.

Sledujte, zda krytal taje nebo narůstá.

Po zavření programu show budete dotázeni, zda přerušit simulaci.

A12-prubeh.sh Průběh tavby

10/10
pch3a

- Zobrazí se graf závislosti hustoty na čase pro všechny studenty na stejném počítači (po skončení simulací – musí existovat soubory **T=*.cpa**).

- Popis křivek dostaneš kliknutím pravým tlačítkem myši.

- Výsledky pro čtyři teploty vidíte vpravo ⇒ bod tání JC-módulu $\text{NaCl} = 1300(25) \text{ K}$.³

- Přesnější výsledek z větších simulací a s extrapolací $N \rightarrow \infty$ je $1287(3) \text{ K}$.^a

^aV závorce je odhad standardní chyby.

